

modsatte mig de Bevillinger, der er Spørgsmaal om. Det er i mine Dine en Udtalelse af den mest uforaarlig Finantspolitik, jeg i de Aar, jeg har været i Rigsdagen, har set fremfat fra nogen Ministers Side. Naar jeg leber efter de Aarsager, der paa et Aar have kunnet tilveiebringe en saa fuldstændig Forandring i den samme eller i alt Fald væsentlig den samme Regjerings Opfattelse af, hvad Statens Egener formaa, da ser jeg kun een Ting, der kan være Grund dertil. Jeg ser en lidt bedre økonomisk Stilling, jeg ser temmelig opadgaende Priser, et nogenlunde gunstigt Pengemarked og en Del Menneker, der have tjent paa forskjellig Maade og formodentlig endnu i nogen Tid ville vedblive at tjene paa forskjellig Maade; det er en Tilstand, som bevæger en Del Private til at gaa stærkt frem i mange Retninger; dette er i Virkeligheden den eneste Forskiel, jeg ser. Men jeg maa tilstaa, at jeg ikke kan fatte, om den meget ærede Regjering skulde lade sig paavirke af dette efter selve Sagens Natur aldeles forbigaaende Forhold. Alt bærer jo Præget af det Dieblifikke, og det stiller sig i alt Fald for de Fleste, der pleie at beskæftige sig med disse Forhold, saaledes, at man endog kan vente en stærk Reaktion i modsat Retning. Maa ikke de opadgaende Priser, den stærke Fortjeneste, de Forhold, man ser ved Bankerne, og mange andre Ting levende minde om Tilstanden før 1857? Er i alt Fald denne forbigaaende Bevægelse, hvad Betydning man nu end vil tillægge den, Noget, der kan berettigge Landets Regjering til saaledes pludselig aldeles at omskifte den Finantspolitik, der hidtil er fulgt, som hidtil har været anset for klog og absolut nødvendig? Det ærede Medlem her tæt ved mig (D. Hansen) talte under en af de tidligere Sagens Behandling, der jo gjælder det Samme som her, imod de væsentlig finantsielle Betragtninger, som jeg strax tillod mig at henlede det høie Things Opmærksomhed paa. Det maa i Forbigaaende være mig tilladt at sige, at jeg ikke misunder det ærede Medlem den Velighed, han fik til at fremhæve sin større Enighed med det ærede Medlem fra Kolding (Berg) end med mig; jeg er overbevist om, at han oftere vil faae en saadan Velighed. Jeg kommer til aldeles i Forbigaaende at gjøre denne Bemærkning, fordi det jo ganske vist ikke kan undgaaes — det har en vis psykologisk Interesse at se det — med den, jeg er overbevist om, fuldstændig ubevidste Sver, hvormed mange nye Medlemmer gjøre deres Standpunkt gjældende her i Thinget, de gjøre sig Umage for — jeg siger, dem selv aldeles ubevidst — at gaa saa langt til Venstre som muligt. Vi have i de Aar, vi have været samlede her, oftere set dette ganske kuriøse Fænomen; min Tanke er maasse saa meget mere bleven henledet derpaa, som — det ærede Medlem (Britz) minder mig om Noget, jeg ikke behøver at mindes om

— jeg tror, at jeg i enhver Sag er gaaet tydelig og direkte efter, hvad jeg mente; men det er noget saa Almindeligt, at man overalt har været udfat, jeg kan som sagt sige, at jeg selv har været det, for den samme Betragtning fra andre Medlemmers Side, og dette maa tjene til Undskyldning for, at jeg ikke kan Andet end lægge Mærke til dette i og for sig lidet mærkværdige Forhold. Grunden, hvorfor jeg vender mig til det ærede Medlem for Odense, er, fordi han talte om det, som den ærede Finantsminister kortelig antydede, Naaden, hvorpaa man skulde tilveiebringe disse store Midler, der her er Spørgsmaal om. Det ærede Medlem talte om den Luxus, der hersker, om Middagselskaber osv. som Noget, der skulde vise, at Folk i det Hele havde Raad til at betale Stat. Hvis der var Spørgsmaal om at tilveiebringe en vigtig god Finantsstilstand og ikke Spørgsmaal om det, der her foreligger, kunde jeg maasse have sluttet mig til disse Ytringer, skjøndt paa ingen Maade, saaledes som de fremkom, men jeg kunde i alt Fald have sluttet mig til visse Betragtninger i den Retning. Smid- lertid ville ærede Medlemmer have lagt Mærke til, hvorledes det ærede Medlem for Odense et Dieblik efter, da han kom ind paa at tale om, hvorledes man skulde tilveiebringe disse Millioner, løb bort fra Skatten og ikke talte om at paalægge Stat for at tilveiebringe disse ekstraordinære Udgifter, men tværtimod om Statslaan og mente, at vi saa meget mere havde Ret til at gjøre Statslaan, fordi vi havde udholdt 2 Krige. Jeg tror, at er der Noget, der skal gjøre os forsigtige med at optage nye Statslaan, saa skulde det være de Byrder, vi have paataget os, og som endnu væsentlig tyngte paa os for de 2 Krige, der allerede have fundet Sted. Andre Medlemmer have hen- vist til, og hvis jeg ikke tager fejl, er ogsaa denne Anskuelse kommen fra Ministerbankens, at Tilstanden vil være en væsentlig anden i 1876, da vi ikke mere have disse Udbrug paa Statsgjælden at gjøre; men det vil efter min Opfattelse ikke gjøre den allerførreste Forskiel. Her er ikke i og for sig Tale om positive Vanskeligheder ved at staa disse 17 Millioner, eller hvor meget det nu er, der forlanges, tilveie, det kunne vi sagtens, heldig- vis staa Danmark ikke saa lavt i Kredit; men hvad det aabenbart gjælder om, er, hvorledes Landets aarlige Balance vil stille sig, om Landet skal gaa tilbage under Fredstid, eller om det skal gaa frem, og om det skal gaa mere eller mindre frem i den Tid. Hvad der er lige saa vigtigt som Fæst- ninger, er at have en god Kredit og finantsielle Midler til ogsaa i denne Henseende at staa vel rustede, naar vanskelige Forhold indtræde, og i den Henseende er Forholdet aaben- bart aldeles det Samme nu, som det vil være efter den Tid, da vi ere færdige med Udbragene paa Statsgjælden. Om vi afdrage paa den eller ikke,